

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petítóra 20 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Felelős szerkesztő:
DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

A husrágaságról.

— V. N. —
(Folytatás.)

Az export nézetem szerint csak addig mondható egészségesnek, amíg csak azt a felesleget értékesíti, amely itthon jó árban értékesíthető nem volna. Ha azonban az export gyengíti a termelő anyagot és kiadást okoz a származási hely lakosságának, akkor már ez esetben egészségtelen exporttal van dolgunk, amely előbb-utóbb megboszulja magát.

Hogy járásunk állattenyésztését is — miként az ország legtöbb részében — immár az egészségtelen export fenyegeti, azt az alábbi pár számadattal igazolhatom:

Az 1905-iki állatszámolás körülbelül 10000 drb. tehenet talált a csáktornyai járásban, a miből legjobb esetben 7000 drb. életképes borjura lehet számítani. Ha már most 2500 drb-ot veszünk az állatállomány évi pótlásul felnevelésre, úgy exportra és helybéli fogyasztásra marad: 4500 drb. Evvel szemben 1904 évben a csáktornyai vágothídon helybéli fogyasztásra levágott 1613 drb.; külföldre lévélve 3300, élve 300 drb. borju szállítottat összesen, tehát a felneveléstől elvonatott 5213 drb. Tehát felnevelésre marad csak 1787 drb. 2500 helyett.

Épügy állunk a sertés exporttal, amelynél azonban, minthogy a sertés szapora állat, nem annyira érezhető a hiány.

De nemcsak az élő és leölt állat, hanem az állati termékek is, melyek fogyasztási cikket képeznek, napról-napra nagyobb mennyiségben lesznek összevásárolva külföldi kivitelre.

Ennek viszont a 3. pontban említett husrágítási ok a következménye, hogy t. i. a kisgazda, aki eddig majdnem kizárólag tej, vaj, turó, tojás stb.-ből táplálkozván, minthogy ezt drágán eladja, szintén húsvevővé válik.

Tehát a hús fogyasztók száma növekedik. Az 1904 és 1905 évben szárazság miatt beállott takarmányhiány — ami Muraközben minimalis volt, — az ország legtöbb vidékén főleg Erdélyben nagyfokú deprecioratorra vezetett. A külföld, a gazdák szorongatott helyzetét kihasználva olcsó áron, körülbelül a kétszeresét vitték ki, a megelőző évekhez képest. Ennek természetesen a közvetlen utána következő években jelentkező kárát most érzik meg úgy a termelő gazda, kinek nincs mit hízalnia, mint a fogyasztó publicum, amelynek a hús hiányt magas árakkal kell pótolnia.

A tejszövetkezetek inkább csak minőségileg tesznek kárt a tenyészetekben, mert ott fajta, jelleg, forma stb. melléke. Mig egyes szerzők szerint a tejszövetkezetek a tenyészállomány szaporodását akadályozzák, legujabban Ujhelyi, a magyarvári gaz-

dasági akadémia tanára kimutatta, hogy Mosony megyében evel ellenkezőleg a tejszövetkezetek telállítása óta rohamos emelkedés constatálható.

Mindezekből a hús vásárló közönségnek és a hus iparosoknak azt tanácsolhatom vigasztalásul a magas húsárakért: csakis felnőtt és hizlalt állat húsát fogyasztsuk, még ha setétebb is a színe és ha egy órával tovább is kell főzni, mert az jobb és olcsóbb.

Vége.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **A Muraközi Magyarság versenydíjára** adakoztak:

Dékány Mihály	2 K — fill.
Zrinyi Károly	2 „ — „
Stráhya Károly	2 „ — „
Dr. Kovácsics Ferenc	2 „ — „
Balog Ferenc	— „ 40 „

Simon István gyűjtőívén:

Neumann Miksa	2 „ — „
Simon István	2 „ — „
Heissig Ferenc	1 „ — „
Ulicsny Károly	2 „ — „
Löwensohn Miksa	1 „ — „
Filipics Lajos	3 „ — „

hozzáadva a mult számunkban kimutatott:

32 „ 40 „

összesen: 51 K 40 fill.

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Somogyi Imre hajdusoboszlói áll. polg. isk tanítót a csáktornyai áll. polg. fiúiskolához helyezte át hasonló minőségben.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A magy. kir. belügyminiszter a muraszentmártoni anyakönyvi kerületbe Földes Imre körjegyzőt anyakönyvvezetővé, a csáktornya vidéki anyakönyvi kerületbe pedig Brenner Mihály körjegyzői irnokot anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Névmagyarosítás.** Kohn Hedvig tanítónő baksai illetőségű, drávasárhelyi lakos családját névbeli anyakönyvi irnok engedéllyel Kovács-ra magyarosította.

— **A nagykanizsai dalosversenyen** a »Sörgár«-nak az ünnepség céljaira átalakított és fényesen díszített katalombában 27 páholy, 900 ülőhely, 800 állóhely lesz, és pedig a következő árakban:

I. nap Augusztus 19-én: Páholy 4 személyre 20 kor., 1—2—3 sor 3 kor., 4—5—6 sor 2 kor., a többi sorok 1 kor., állóhely 40 fillér.

II. nap Augusztus 20-án: Páholy 4 személyre 12 kor., 1—2—3 sor 2 kor., 4—5—6 sor 1 kor., a többi sorok 60 fillér, állóhely 40 fillér.

Jegyek előre válthatók augusztus hó 18-ig Alt és Böhm-féle üzletben, 19. és

20-án délelőtt 9—12-ig a verseny-rendező-ség irodájában (Városház), délután 3 órától a verseny színhelyén.

Az ünnepségre vonatkozó mindennemű felvilágosítással a szövetség titkára szolgál. A verseny-rendezőbizottsága ezután is arra kéri a dalosversenyen résztvenni óhajító vidékieket, hogy tekintettel arra, miszerint csak kevés számú ülőhely lesz s az könnyen elfogy még a verseny előtt — már most előre rendeljék meg jegyeiket az Alt és Böhm-féle üzletben, — nehogy éppen vidékiek maradjanak el a versenyről jegy hiányában.

— **Halálozások.** Fejér Lajos biai gyógyszerész július hó 27-én este 11 órakor életének 32-ik, boldog házasságának 2-ik évében hosszas szenvedés után Bián elhunyt. A boldogult hűlt tetemei július hó 29-én d. u. fél 4 órakor helyeztetek örök nyugalomra az ev. ref. egyház szertartása szerint. Az elhunytat özvegye, szül. nemesítőhi Szabó Margit úrnő s Csáktornyan kiterjedt rokonsága gyászolják. Béke porai felett!

Neumann Ödön gazdatiszt f. hó 1-én délután 5 órakor életének 41-ik évében Zágrábban meghalt. A megboldogult hosszabb ideig a közeli beliczai birtokon működött. Nyugodjék békében!

— **Elismerő oklevél Csáricsnak.** Erfurtban, mely a kertészeti metropolisa, nemzetközi pályázatot hirdettek alakfák kiképzési és nevelési rendszerének megállapítására. A pályázaton 120-an vettek részt s ebből 8 nyert díjat. E 8 között, mint egyedüli magyar kertész, Csárics Adolf a győri városi gyümölcsös intézője, muraközi földink elismerő oklevelét nyert. A siker jelentőségét méltatunk fölösleges, hisz nyilvánvaló, hogy nemcsak Győrnek s Muraköznek, hanem a magyar névnek szerzett e nemzetközi versenyen dicsőséget Csárics Adolf.

— **A Porcinkula napi bucsú-ra** Csáktornyára löképen magyar vidékekről, Zala-és Somogy megyékből az idén is igen sokan zárandokoltak el a hívők. Folyó hó 1-én és 2-án csakugy hemzsegett Csáktornya a bucsúsoktól, — kik lehettek vagy 5000-ren.

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség előljárósága közhírré teszi, hogy a nagyközségnek az 1907 évre egybeállított költségvetési előirányzata az 1886 évi XXII. tc. 125 §-a értelmében a községhez 1 szám alatti hivatalos helyiségében mai naptól 15 napi közzsemlére helyzetett oly célból, hogy azt a hivatalos órák alatt a nagyközségnek minden egyes adózó polgára betekinthesse és arra vonatkozólag esetleg észrevételeket tehesen. — Kelt Csáktornyan, 1906 évi július hó 29. — Az előljáróság.

— **Pályázat ösztöndíjra.** A soproni kereskedelmi- és iparkamara a budapesti »Keretlet Kereskedelmi akadémia« kerületbeli hallgatói számára 600, szóval hatszáz koronás

őszöntődíjat alapított, mely őszöntődíjra ezenel kiírjuk a pályázatot.

Ezen őszöntődíjra csakis a kamarakerület (Mosony-, Sopron-, Vas- és Zalamegye) és Sopron sz. kir. város törvényhatóságok területén illetőségű bírő és valamely felső kereskedelmi iskolát, avagy a »Keleti Kereskedelmi Akadémia« első évfolyamát kiváló sikerrel végzett hallgatók pályázhatnak.

A pályázati kérvény, melynek a pályázó nevét, lak- és illetékességi helyét, családi viszonyait, erkölcsi magaviseletét feltüntető okmányokkal kell felszerelve lennie, s melyhez a pályázó felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítványa avagy a »Keleti Kereskedelmi Akadémia« első évfolyamának sikerrel való elvégzését tanúsító bizonyítvány csatolandó, legkésőbb f. 1906 évi augusztus hó 15-ikének d. e. 10 órájáig nyújtandók be ezen kamara elnökségénél.

A kamara fenntartja magának azon jogot, hogy több kiváló minősítvénnyel bíró pályázó jelentkezése esetén a 600 koronás őszöntődíjat a két legérdemesebb pályázó között ketté osztassa.

— **A községek megmagyarosítása.**

Harmat Nándor draskoveci körgyűző ur szivessége folytán az alábbiakban közölhetjük még 1896-ban, az ezeréves évforduló alkalmából Alsómuraköz helységneveinek megmagyarosítása tárgyában készített főszolgabírói tervezet, melyet akkor az összes községek elfogadtak s a belügyminiszterhez fel is terjesztettek, de ott még eddig el nem intézték.

E tervezet a következő:

Alsómihályvecz=Alsómihályfalva, Csukovecz=Csukás, Opporovecz=Oszót, Hodosán=Halas, Alsóhráscsán=Tölg, Turcsisce, Dvorisce=Csongorfalva, Domasinecz=Othton, Dekánovecz=Kis-Debreczen, Novákovecz=Ibolyás, Palinovecz=Patkós, Csehovecz=Cserkés, Alsópustákovecz=Imrelak, Derzaimorecz=Dárdás, Sztrelecz=Vitézlővd, Pálovecz=Páros, Jurcovecz=Jolánfalva, Benkovecz=Benőfalva, Szoboticza=Kisszabadka, Kis és nagy Stefánecz=Szefficsa, Vullária=Völgy, Orehovica=Drávadiós, Podbrestz=Szilos, Ottok=Drávabadacsony vagy Drávaórs, Draskovecz=Darus.

E nevek közül néhányat utólag jó lenne megváltoztatni, mert ha nem is rossz, de különös s idegenszerű hangzásuk is vannak közöttük.

TÁRCA.

Az asszony.

Az esküvő után olyasvalamit éreztem, mint a ki a szabadságát elvesztette. A formalitások és ceremóniák sohasem voltak rám hatással és a házasság megkötésének naiv aktusa se befolyásolta idegeimet. Míg völgyény voltam, eszembe sem jutott arra gondolni, hogy Terka éltem vegeig mindig mellettem lesz, mindig látni fogom arcát, mely progressive hervadni fog, hallani fogom hangját, mely az idő forgásával elveszti ezüstös csengését és ríkácsoló sipítózássá változik. De most egyszerre e gondolatok foglalkoztatták agyamat s szívem is összeszorult, midőn konstatáltam szerencsétlenségemet. Feleségem sirt a kocsiában. Ez csak jobban megerősítette bennem rabszám hitét. Őt is ugyanazon dolgok foglalkoztatták. . . Igen, egymáshoz voltunk kötv. Szétválhatatlanul. Egymás rabjainvá lettünk csak azért, mert ez a szerelmem tisztességes kielégítésének a formája.

Hogy is nőülhettem meg? kérdém hirtelen önmagamtól. Három hét előtt még csak nem is tudtam, hogy Terka létezik a világon és má már hites ura vagyok. Oly gyorsan történt minden, oly kinematografikusan pergett az események, hogy nem is értem rá gondolkozni.

Három hét óta most érzem először, hogy agyvelőm gépezete működik. Mit szólnak majd a

— **Hirdetmény.** Csáktornya község előjárósága által közhírré tétetik, hogy a — 30928/n. i. 1902. 27 jk. számú szabályrendelet 10 §. értelmében a községi közutak építéséről, kezeléséről és fenntartásáról elkészített 1907 évi költségelőirányzat az annak tárgyalására vonatkozó képviselőtestületi határozattal f. évi augusztus hó 1-től 15 napjáig terjedő 15 napon a nagyközség-házának 3. szám alatti hivatalos helyiségében közszemlére helyeztetett oly célból, hogy azt az érdekeltek esetleges felszólalhatóság szempontjából betekinthessek. — Kelt Csáktornya, 1906 évi július hó 31. — Az előjáróság.

— **Első mise.** Mozsár István, a zágrábi érsekséghez tartozó felszentelt áldozár, július 22-én tartotta első miséjét Stridón. Az új misés zaborjai születésű. — Manuduktorja: Kecskés Ferenc alesperes volt, a meghatározó és tartalmas szónoklatot Turics Lukács stridói közszeretnek örvendő és magyar érzésű káplán tartotta. Mise után Ivkó János plébánosnál ebéd volt, melyen részt vett a stridói uri közönség. Toasztokban sem volt hiány, felköszöntették a papát, püspököt, királyt és a házat. A bellatinzi zeneszerek pedig magyar zeneszámokkal emelték a nap fényét és tették emlékezetessé.

— **Ajánlott levelek feladása a vasuti állomásokon.** Sok felszólalásra adott okot az a körülmény, hogy sok vasuti állomáson nem lehet leveleket feladni. E felszólalások következtében Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter intézkedett, hogy mindazon vasuti állomásokon, ahol helyben, vagy közel elérhető szomszédban postahivatal, postai ügynökség nincs és a levélforgalom számottevő: az állomási előjárók közönséges és ajánlott leveleket vehessenek fel és közvetlenül a mozgó (kalauz) postákhoz továbbíthassák. Ez az intézkedés egyrészt lehetővé teszi, hogy a vasuti áruértesítőket tartalmazó levelek és a postával továbbítandó táviratok a lehető leggyorsabban jussanak el a címzettek kezébe, másrészt módot nyújt arra, hogy az utazó közönség ajánlott levélpostai küldeményeket a postahivatallal nem bíró vasuti állomásokon is feladhasson.

— **Ménlovak bejelentése.** A földművelésügyi miniszter felhívja mindazon tenyész-

teket, akiknek birtokában három és fél évet betöltött, de nyolcadik évet meg nem haladt koru ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, községben vagy pusztán van, továbbá az eladási árt is (1 kor bélyeggel ellátott beadványban), legkésőbb f. évi augusztus 10-ig a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak jelentésk be. Az eladó mennek a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakhelyéhez képest úgy, mint a múlt évben, ismét egyes központokon fognak bizottságilag megsemmisíteni s a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvetetni. 165 cm-nél alacsonyabb mennek, tekintettel a méntelepekben már meglévő anyagra, nem vásároltatnak, kivéve, ha az egyed kitünő minősége a megszerzést kívánatossá teszi. A megvásárolt ménnek vételára azon m. kir. adóhivatalnál fog kifizetelni, melyet az eladó a vásárlás alkalmával kijelölend.

— **Az 1905 évre járó vadászati adó beszédese.** A múlt 1905 évben, nem lévén törvényhozásilag megszavazott költségvetés, a vadászati jegy kiállításához szükséges bejelentéseket a hatóságok nem láttamozták, hanem a láttamozás megtagadásáról végzést adtak a félnek, mellyel aztán vadászjegy hiányában is — szabadon gyakorolhatták a vadászatot. Az illetők a vadászjegy árt sem fizették a múlt évben meg. Most tehát elrendelte a vármegye alispánja, hogy a múlt évről hátralékban lévő vadászati és fegyveradó az illető felektől azonnal behajtassék s a magy. királyi adóhivatalokba beszállíttassék.

— **Novák Mihály könyve:** »Zalavármegye a szabadságharcban«, augusztus 10-én jelenik meg. Terjedelme 400 lap. Az augusztus 10-ig jelentkező megrendelőknek 3 K 20 f, azontul 4 K. A könyv tartalma: A zalai 48—49-iki események elbeszélése. A 47. 56. és 7. zalai honvédszázalok története. Csány László élete, levelei és kiáltványai. Gasparich Márk és Csertán Sándor élete. Nevesebb zalai honvédek. Toldalék (48-as zalai hazafias dalok, nemzetőrök és a vadászcsapat rendszabályai). Zalai 48—49-es honvédek névsora (vagy 2000) köz-

barátim, akik azóta nem láttak? Azt hiszik bizonyosan, hogy külföldön vagyok. Micsoda kcaagás fogad, ha köztudomásra jut a házasságom. No ez borzasztó állapot! A csufolodásnak se vége, se hossza. Minden este kapuzárás előtt kell majd hazajárnom. Meg kell ennem a feleségem főztjét! Santánokba nem járhatok ezentul s nem láthatom többé a kis Finettet, akinél ügyesebb, szebb, sikesebb, formásabb, édesebb, aranyosabb táncosnő nincs a világon . . .

— Oh én szerencsétlen! sóhajtottam fel. A feleségem még mindig sirt, a midőn meghallotta kétségbeesett sóhajomat, egyszerre megszáradtak a könnyek a szemében s kínos kérdőalakban mondta:

— Tessék?

— Egy pillanat alatt átláttam a helyzetet, a mi különben szokás ily esetben Ebben a »tessék?«-ben minden volt: báj és keserűség, szemrehányás és gyönyör, naivitás és józanság. Mindegyikből valami.

— Mit mondott az előbb?

— Én?

— Igen, maga!

— Nem szóltam!

— Azt mondta: Oh én szerencsétlen!

— Oh ön szerencsétlen, ön hallucinál!

Hogy lehetnék én szerencsétlen, mikor a világ legedesebb asszonykájja az én feleségem. Nincsen nálam most boldogabb ember széles e világon és a ki az ellenkezőjét állítja, az . . . az . . .

— Az?

— Az még nem csókolta meg a maga, a te

eperajkaidat, mert különben dicshimuszokat zengne a boldogságról és négy kötet verset lantolna a csókok mézédességéről!

Megcsókoltam. Ő kontrát adott, én meg kontráztam. Izzadtam, selyemsebkendőm olyan vizes volt, mint mikor a mosónő hempergette a teknőben. A fő, hogy átstem az első összetűközésen. Hazudtam. Éreztem, hogy a hazugság a feleségemmel együtt vonul be butornak unjonnan berendezett lakásomba. Ez megvigasztalt kissé. Hazugsággal majd csak módját ejtem az éjjeliesnek s a házasság barrikádjait a hazugság ágyuival fogom rombadönteni. Örültem, hogy önmagam találtam meg helyzetem szatirját, megelőzve ezzel minden gunyolódó barátom élece fargását.

Hazaértünk — új otthonunkba. Terka nagyon izgatott volt s roppantul figyelt minden kézműdolgotomra.

Arcán kétségbeesettsége ráncai fodrozottak össze. Félt, s úgy tün nekem, mintha minden pillanatban várná, hogy torkon ragadom és megverem. Hallgatótt. Én sem beszéltem. Szabad folyást engedtem a helyzet alakulásának. Szobalélynym, akit jó előre betanítottam, rövid mondókával üdvözölte az asszonyt, akit a parazefruska természetesen hitt naivítása idillikusan lepett meg. Az ajtó előtt hirtelen megállt Tera. De csak egy pillanattal, mely sóhaj tört elő kebléből és vakmerő elszántsággal átlépte a küszöböt. Mindenne elvoltam készülve, csak arra nem, hogy az anyósomat a lakásomon találjam.

A mikor az ember agyát sötét gondolatok népesítik be, olyankor még a friss puha kenyeret

ségenkint, zászlóaljnak s egyebek megjelölésével. Szóval: nagyon érdekes tartalmu könyv. És el lehet mondani igazán, hogy nincs család, város, falu Zalában, melynek neve elő ne fordulna a könyvben. Akinek elődei tehát bárminő részt vettek a szabadságharcban, az kegyeletből és hálából is megvegye a könyvet. Legyen minden zalai családban egy nyomtatott emlék a hős öregapáról, édesapáról, testverről, rokonról stb. Megrendelést pénzzel együtt Novák Mihály áll. tanítóhoz kell küldeni Zalaegerszegré. Az előjegyzett megrendelők is küldjék a pénzt azonnal, nehogy utóvételezni kelljen.

— **Alapos zongoraoktatást** ad jutányos díj mellett Kohler Károly, Szilágyi Dezső szintársulatának volt karnagya. Bejelentéseket elfogad szíveségből — Strausz Sándor könyvkereskedése.

— **Támadás az országúton.** Kodba Mar-kóné 77 éves pusztafai lakosnő július hó 17-én reggel 8 óraker Pusztafáról Farkashegyre indult gyalog gyümölcsért, s midőn 10 óra körül Miksavár és Felsőmihályfalva között a gyalogúton ment, az erdőből egy ember ugrott elébe s az erdőbe hívta az öreg asszonyt. Mikor az asszony nem akart bemenni az erdőbe, ott az országúton meg-ragadta, földreterpette, fojtogatta, lábbelije sarkával mellét, fejét, arcát összerugdosta s az eszméletlen állapotban levő asszonynál volt 4 korona készpénzt elrabolta és megszökött. Még máig sem lehetett megtalálni. Az újult öregasszonyt Kernyák István felsőmihályfalvi bíró találta meg és kocsin beszállította Miksavárra, hol az épen ott időző orvosok eszméletre hozták. Az öregasszony sérülései súlyosak.

— **Atakarta uszni a Murát.** Julius hó 31-én d. u. 3 óra tájban Bozsics Pál bot-tornyai, Lipovics József, Krajanics Mihály ferencfalvi és Tersztenyák András botornyai lakosok a Mura jobb partjáról átmentek a bal partra, hol Krajanics Mihály elment fűz-veszőt szedni, a többi három pedig az alatt fürdött. Mikor Krajanics a fűzzel visszatért Boricscsal ketten csolnokon átakartak evezni a másik partra, a másik kettőnek pedig azt mondták, hogy vissza mennek értük, de Tersztenyák virtuskodva átakarta uszni a Murát, miközben a folyó közepén elra-

gadta az ár, s bár kiabálására a csolnokon ülők igyekeztek elérni, elmerült s azóta nem találják.

— **A csáktornyai iparosifjak** mult hó 22-én tartott nyári mulatsága igen szépen sikerült. Nagy számban jelent meg a mulatságon Csáktornya közönsége s csakugy rengett a kerti helyiség a jókedvtől. A mulatság délután 4 óraker kezdődött s másnap a késő reggeli órákban ért végett.

Felülfizettek: Siska Ignác 80 f, Weisz Jenő 1 k, N. N. 140 k, N. N. 40 f, Hirschler Emil 1 k, Gaál Ferenc 60 f, Tárnai Mihály 1 k, Godina Ignác 40 f, Friedl József 180 k, Neumann Salamon 40 f, Weisz Márton 80 f, Tersztenyák Bodó 180 k, Kercsmár Nándor 80 f, Benedikt Hermán 120 k, Vidanec Szlavko 40 f, Zelenko Rezső 80 f, Kreutz Lipót 1 k, Blau Antal 40 f, Zdelár Dénes 40 f, Rosenberk Kálmán 140 k, Vajda Andor 40 f, Hoffmann Ignác 60 f, N. N. 40 f, Ij. Horváth Ferenc 60 f, Strausz Sándor 2 k, Nádasdy Nándor 1 k, Hoffmann N. 80 f, Neumann Albert 40 f, Neumann Vilmos 5 k, Kopjár Sándor 140 k, N. N. 20 f, Szodecz Ferenc 60 f, Huszár József, 40 f, N. N. 40 f, N. N. 40 f, Kopjár Viktor 140 k, Kertész Lajos 2 k, Strausz Miksa 140 k, Löbl Rezső 160 k, Pecsornik Rezső 1 k, N. N. 40 f, Özv. Marcus N.-né 40 f, Friedenthál Sándor 40 f, N. N. 20 f, N. N. 40 f, N. N. 40 f, N. N. 10 f, Czukor György 120 k, Mráz Testvérek 140 k, Hübsch Manó 20 f, Per-laki ifjuság 280 k, Korpics N. 40, Heinrich Oszkár 20 f, Kende Róbert 140 k, Srei N. 80 f, Heinrich Alfréd 40 f, Heinrich N. 40 f, N. N. 40 f, Kropék N. 40 f, Petrics Viktor 40 f, Weisz Viktor 1 k, Marczius Mihály 40 f. — összesen 53 korona 90 fillér;

mely felülfizetésekről ezuton mond őszinte köszönetet az egyesület elnöksége.

— **Tűz.** Korent Pál zalaujvári lakos pajtája július hó 30-án, valószínűleg kisgyermekek gyárfagyujtogatása következtében, kigyuladt és a pajta meg az istálló közös tőzete, a padláson volt szemes gabona, gazdasági eszközök elégték. A kár 400 koronányi. Biztosítva semmi sem volt.

— **A virtuskodás.** Sostarics Dániel stridói lakos Gáborvölgyi községben levő korcs-májában mulattak Levacsics Elek, Koczen András kisédesdi, Zsibek Ferenc verboviciai lakosok és Stermann Lőrinc. A mulatozás vége felé már oly magasra hágott a jó kedv és bátorság hogy először is a korcsma ablakán keresztül dobálták ki a poharakat és

is a pesszimista szemével nézi. Így voltam én is. Az anyósom, aki különben vőlegénységem alatt nagyon kedves uriaszonynak mutatkozott, most ugy hatott rám, mint az a bizonyos fekete bácsi a dedós gyerekekre . . . Ha nem teljes a hasonlatom, az csak az esetnek tulajdonítható. A kapkodásig ideges vagyok, ha a jelenetre vissza gondolok s a legszebb koncepcióm is rendszertelen fantázia — foszlánnyá változik. Az anyósom leolvasa arcunkról, hogy készületlen a kedélyállapotunk a vele való hosszabb diskurzusra.

— Édes, kis csibém, szólt hozzánk. Csak azért jöttem, hogy leolvassam a leányom hozománnyát az ura kezébe. Aztán rögtön elpárologok, édes csibém!

— De kérem, kérem, szóltam én a kedves csengő szavak hallatára, a mama mindig szívesen látott vendégünk sőt állandóan tartózkodjék nálunk. Maradjon is rögtön itt, nem eresszük el többé, nem bizony . . .

— Átvillant eszemem, hogy jó az öreg asz-szonyt a háznál tartani: a kontraszt, amely feleségem és anyósom között külsőleg keletkezik, jó hatással lesz (feleségem szavára) belső érzelmeim kifakadására. Az anyósom azonban tapintatoskodva, nem is válaszolt meghívásomra, olvasni kezdte az ezres bankókat.

— Egy, kettő, három . . . tíz . . . Tízezer forint! Ime! vegye át, édes fiam e kis tőkét és igyekezzék vele egy boldog családi tűzhely első alapjait megszilárdítani . . .

Nem is hittem, hogy az anyósomnak ily szép

stílus van. Később azonban ugy gondoltam, hogy e jelenetre évek óta készülhetett s e szép mondatot valamely regényből vehette. Anyósom természetesen várta a hatást. Én igyekeztem is meghatódni, de könnyeim sehogy sem akartak előcsillanni szememből, de azért én mégis síró hangskálában mondtam köszönetet és ígéretet tettem, hogy e megható jelenetet, (mert az csak megható, ha az ember tizezer forintot kap) sohasem fogom elfeledni: Anyósom így is képzelhette el válaszmát, midőn e jelenetre késkült, mert megelégedt mosoly futott végig ajkain.

És most, Isten veletek! szólt és az ajtó felé indult. Feleségem azonban mégegyszer irtózatoss módon pityeregni kezdett és anyja nyakába borult. S sírógörce fogta el. Anyósom azonban, kidolgozott tervéhez képest, az én keblemre dobta (gyengéden) Terkát és eltűnt az ajtó mögött.

A szoba közepén állottam. Keblemen a feleségem, aki még bizony csitri leánya volt s a kit nékem kellett asszonyná avatni. Zsebemben tizezer forint. A helyzet rendkívül nehéznek látszott előttem. Terka még mindig sírt, míg végre egy csókkal megvigasztaltam. Lassankint alábbhagyott a pityergéssel. Arcát felvette. Szemeit szemreimre szegezte, ajkát várakozó kifejezéssel összecuscusorította s oly kedvesen nézett reám, hogy én is felmelegedtem egyszerre.

NAGY BÉLA.

[Folytatása következik.]

borosüvegeket, azután pedig ketten Golenko Jakab háza előtt lesbeállottak kapával és ösztökével fölfegyverkezve, hogy a legelső arrajövőt egy kissé elássák. Novák János, ennek felesége, és Golub István voltak a szerencsések, a kikkel a köteleknek akarók kikelhettek. Nevezetesen, mikor arrafelé mentek, a hol a lesben állók állottak, elkezdették őket kövekkel dobálni, a miből csinos kis verekedés keletkezett, melyben Novákné kapott egy olyan ütést, a mitől elesett, a mire meg Novák Koczent találta el egy vas-kapocscsal, hogy legalább 20 napig kell őriznie az ágyat.

— **A gypmester szolgáljának az üzelmiei.** A csáktornyai gypmester Korpár Izidor nevű cseléde azon törte a fejét, hogyan tehetné ő könnyű módon szert egy kis pénzmagra. Meg is találta a módját. Gazdája távollétében gazdája aláírásával nyugtákat készített s ezek ellenében Csáktornyan több helyen az árnyékszékéket tisztításért járó díjakat fölszedte s nem is ment vissza gazdájához, hanem Csáktornyan mindjárt hozzáfogott a pénz fölhasználásához, miközben aztán a csendőrlők az egyik korcs-mában a följelentés alapján elfogták.

— **Megszüntetett útmesteri állások.** Nagy változás lesz legközelebb az utmesteri állásokban. A kormány mintegy 70 állást megszüntetett. Zalában három szűnik meg. A keszthelyi, a nagykanizsai és a muraszerdahelyi. A keszthelyi és kanizsai járás állami utait is Horváth János állami utmesterre bizzák. Trisznay Gyula keszthelyi utmestert a trencsényei Predmérre, Szücs János muraszerdahelyit Zsarnócára (Barsme-gye) helyezik át, Lacin nagykanizsait pedig a zalaegerszegi középpontba osztják be.

Meteorologia.

Csáktornya észlelő állomás július havi meteorologiai feljegyzéseinek eredményei:

Légnyomás (0°-ra redukált) valódi havi közepe: 746.62 mm. 30 évi július havi közép: 746.29 mm.

maximuma: 752.5 mm. 18-án

minimuma: 739.9 mm. 6-án.

Hőmérséklet valódi havi közepe: 20.4 °C,

30 évi július havi közép: 21.7 °C.

maximuma: 30.8 °C 19-én

minimuma: 12.3 °C 1-én.

Párhanyomás havi közepe: 13.7 mm.

Relatív nedvesség valódi havi közepe:

78 %.

minimuma: 47 % 16-án.

Felhőzet (0—10 skála) havi közepe: 5.1

Szél erősség valódi havi közepe: 1.4 méter

másodpercenként.

Csapadék havi összege: 136.4 mm. 30 évi

július havi közép: 94.4 mm.

legnagyobb csapadék 24 óra alatt 33.5 mm.

10-én.

Csapadékos napok száma 13.

Zivataros napok száma 6.

Viharos napok száma 0.

Jégesős napok száma 0.

Villogás 6-szor jegeztetett.

Uralkodó szélirány az északkeleti volt.

Szélcsend nem észleltetett.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénese hévíztű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlégszénasavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Sve pošiljke se tično zadržaja
novinah, naj se pošiljaju na
me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora,
kam se predplate i obznane
pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlažeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fl.

Obznane se poleg pogodbe i fal
računaju.

Odgovorni urednik:
LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Nekaj od zadrugah.

Već vu zadnjim broju smo pisali od
mlečnih zadrugah, koje su vu Bački Ali vu
Bački ni su samo mlečne zadruge, tam se
gazdi svikak trsiju vu društva stupiti i onak
napredovati vu gospodarstvu. Jer jeden gaz-
da si sam nikaj nepomore. Stem menje si
pomore, kada ima drugih jalnih neprijate-
ljov dosta, koji ne da bi jeden drugomu
pomogli, nego jeden drugoga odnemagaju
sa jalom i nazlobjom.

Kaj jeden clovek nemore postići, to a-
ko se njih više skup nabere, budu sigurno
postigli. Evo kak lepa gospodarstva su po
Bački gde gazdi društva imaju, gde gazdi
društva imaju, gde gazdi skup držiju. Jeden
se od drugoga vuči i jeden drugomu po-
maže. Posluhneju med sobom spametnešega
i onak gospodariju, kak vidiju, da bude već
išlo vu žep.

Gledimo samo po celim svetu, gde već
spametni ljudi živiju, su postavljena kaj-
kakova društva. Gospodarstveno društvo, za-
druga, mlečna zadruha, mlečna zadruha i
druge kajkakove društva. Vu francuzkim,
prajzkim i vu drugih državah su svigdi je
zadruge. Tak je to vu Magjarskoj na neko-
jih mestah, alj tu vu Medjimurju jako malo.
Ja samo za jednu zadrugu znam vu Alsó-
domboru. *Od kad već mi pišemo o dru-
žtvah i zadrugah, bi već moglo biti
gospodarstveno društvo vu Drávavár-
sárhelyu, Bottornya, Muraszurdaheju,
Podbrestu, Perlaku i vu drugih vek-
ših mestah.*

Samo gledimo na Horvatskoj zagorce.
Negda smo se mi iz njih norca delali, a e-

vo oni budu nas prestigli. Oni su spoznali
reči magjarskog ministra poljodolavskih po-
slov, koj nje je opomenul da načiniju za-
druge. Sada su bolje napre, kak mi.

Ako gledimo, kaj je zrok tomu, da se
naš puk nikaj nebrini sa tem. moremo reći
da je strašna velika nezautanost zrok. Naš
puk, ako mu jeden clovek spantalon, kaj
poštenoga pove, se smeje. Zbog toga se niti
na vnoгих mestah ne brigaju sa pukom nje-
govu vodji.

Pak druga falinga je to, da prinasa ako
se kaj poštenoga hoćeju dospomenuti, se
drugi neznaju niti skup nego vu krčmi. A
krčma nije za to. *Krčma nije mesto gde
bi se od ozbiljnih stvari mogli spo-
minati.* Kaj občinski birovi neima sobu?
Zato se njemu da plaća, naj pozove pošte-
ne ljudi k sebi i naj se tam dogovoriju od
takvih stvari, koje se občine tićeju.

Pak ako se skup zideju, naj ne lar-
maju svi, naj nebrblaju ono, kaj niti sami
neverujeju, nego naj posluhneju poštenoga
cloveka koj k tomu razme. Zato ja i denes
velim, naj zemeju celu stvar gospoda na-
učitelji vu ruke. Oni se najbolje razmeju
k tomu. Naj razsvetiju pamet gazdom i naj
njim poveju, da zadruha je samo gazdom
hasen.

Gledimo samo, kuliko gazdi imaju has-
na, ako štacuna napraviju. tak zvani zad-
ružni štacun. Skup se stane 50 gazdov. Je-
den da deset korun, drugi dvaput deset
treći tulikoput deset. Kulikoput deset je dal,
lulikoput dobi vekšega hasna. To je jako
izplaćeno delo. Prvić gazdi faleše kupiju vu
svojim štacunu, drugoć iz onih penecah koje
nutri imaju vu robi još hasna dobiju.

Osobito pak bi radi bili, ako bi gazdi

sami se brigali za to stvar i negda negda
svoje neprilike pisali nam. Naj nam napi-
šeju, zakaj je pri njih do sada ne bila za-
druga, što je to kriv. Pak naj se zideju
skup i naj se dogovoriju, od dogovora opet
naj pišeju nam.

Mi budemo njim svigdar dali odgovor
i batrivenje ako bude treba. Jer nam naših
gazdov stališ na srdcu leži. Zakaj bi naši
gazdi bili hujša deca ove domovine kak su
drugi, koji su njoj mortni ne tak verni. Da-
kle genite se gazdi i od vašega gibanja i
nam pišite!

Jer mi se iz srca trsimo, da barem sa
našimi navuki pomoremo našim gazdom.
Mislimo da posejano seme nebude opalo vu
neplodnu zemlju. Mislimo, da budu naše re-
či posluhneje i bude se započelo vu Me-
djmurju gospodarstveno napredovanje.

Budimo složni vu zahtevanju naših
pravah, ali budimo složni i onda kada se
od naših dobrah govori *Medjimurci su
do sada već svakoga korteša molili,
da njim granicu odpre od Varaždina,*
ali ondi još nesu prosili, gde bi ravno mor-
rali. Ako bi gazdi skup složno prosili od-
prenje granice od vlade i pokazali bi, da
sigurno se nebi tuliko svindlarije napravilo
pri prevazanju kužnih betegov onda, či bi
granice odpre bile, kak vezda gda su za-
prte, bi nje vlada sigurno posluhнула. Ali
pri nas samo vu krčmi znamo kričati, ka-
da smo trezni onda nam spametne reči za-
begneju.

A to je ne tak dobro, to mora nekak
drugać biti. Medjimurci moraju nekak dru-
gać gospodariti, ako hoćeju da njim štarska
palica ne dojde vu ruke. Istina, jesu vu Me-
djmurju gazdi, koji već lepo gospodariju,

Z A B A V A.

Noć izmedju stare i nove godine cesarice i kraljice Marije Terezije.

(Historička pripoviest.)

Na staro lieto 1775 kasno popoldan
dojde Marija Terezija iz kathedralke sv. Šte-
fana, gde je prisustvovala stare godine ve-
černici i »Te Deumu« u svoju residenciju,
metne molivenu srebrom okovanu molitvenu
knjižicu na stolec u kutu, te se sedne u
baršunski naslonjač k svojemu pisacemu stolu
na kojem su stale dva srebrena svieć-
njaka u kojih su gorele dvie vostonice, koje
su, naprama danas, samo slabo razsvitljivale
sobu. Podvornik se potegne nazad, te se
postavi kvratam i čeka zapoviedi kraljičine;
kraljica pako kod stola piše. Kad je pismo
dogotovila i zapečatila, pozvoni i poslužnik
je već pri stolu na službu. Kraljica mu preda
pismo i veli: »To ministru knezu Kaunitzu!«
Poslužnik se duboko nakloni te hitro
otide u predsoblje i onde preda pismo ko-

mornom husaru za čim hitrije uručenje.
Prije nego je jedna ura od tog prošla, već
je državni savietnik Jožef pl. Sonnenfels u
sali za audiencije gore dole hodal i nešto
promišljal. Njegova misel se je nećim ve-
likim važnim bavljala; njegovo cielo bitje
bilo je skroz i skroz uzrujano—nervozno.
Na jednkokrat postane, zamisli se i zuri na
jedno miesto u kut, dog ga glas poslužnika
kakti iz sna neprobudi:

»Vaša Magnificencia neka izvoli nutar
stupiti!«

Kad je došel u sobu, stala se je Ma-
rija Terezija sa svog stolca n slonjača pri
pisacemu stolu.

»Vaše Veličanstvo neka mi izvoli od-
prostiti, da sam se podstupil tako kasno u
noć za audienciju zamoliti i za dozvolu, da
gospodina državnoga kancelara kneza Ka-
unitza ovde slobodno dočekam.«

Marija Terezija pogleda na uru i veli
smiešeci se: »Valjda bude došel, ja sam ga
pozvala.« — ura je kazala pred zadnju uru
one godine. — »Mi ćemo knezu dopustiti
još pol ure zamudka.«

Vaše Veličanstvo, posluhjenje ure u viečno
more tonučega lieta su svečane i ozbiljne—
— veli Sonnenfels— »Hvalimo Bogu, ako nam
milostivo priliku pruža, da u njih dobro
činimo, a najme, ako nam je k tomu moć
dana. nova godina neka donosi sreću za sve.
Nekaj je velikoga i uzvišenoga, kaj imam
Vašemu Veličanstvu i gospodinu državnomu
kancellaru predložiti.«

»No, a to bi bilo?« — zapita znati-
željno Marija Terezija.

»Tiće se « *Constitutio criminalis* », koja
je ovde i u drugih državah u zlom re-
du. Još su u njoj ostanki starinskog bar-
barstva i necoviečnosti u rahljenu »torture«,
koja je za prokleti i zahititi. J— pridoda
ništo glasnije — »Visoka mudrost i dob-
rota srdca Vašeg Veličanstva, hoće toj straš-
noj porabi konac učiniti!«

»Ja sam vašu pismenu kritiku vrhu ove
naroda nesreće pažljivo čitala i proučavala
te sam i knezu Kaunitzu za čitati poslala.
Vi u tom opisivanju sa vašim oštroomjem
dokazujete, da raznimu mukami i mučenjem
izprešano priznanje iliiti valovanje nikaj ne-

lepo marhu držiju, ali takovih gazdov ga već malo. Najviše njih je zaduženih. Ako pak gazda dugo mora plaćati, onda je jako teško gospodariti. Žalostno je ono gospodarjenje, gde sparkasse mašču odneseju, a gazda mora suhe žgance jesti.

Taki bi drugi stališ bil, ako bi se gazdi složili i zadrage načinili. Ondi bi se skupno dogovorili od svojih nevoljah i skupno bi iskali vraćto na svoje rane.

Načinite društva.

Politički pregled.

Vu politici je opet mir. Tojest samo ablegati su se razširili na svoje dome, a politika zato traje dalje. Vu svih ministeriumah se jake pripravljaju najesensko orsačko spravišće, kada budu ministri više zakonskih osnovah dali nutri na razpravu.

Ministerpredsednik Wekekle i znutrašnjih poslov minister Andrassy su prošle dane vu Ischlu bili na audienciji pri kralju, koj sada vu Ischlu sprovodja letne dneve. Minister predrednik je od više imenuvanja govoril sa kraljom, kak takaj minister znutrašnjih poslov je više zakonskih osnovah predstavil kralju, koje je kralj sve odobril.

Jesen bude njegvo veličanstvo kralj vu Budapeštu došel i tu bude se duže vremena sadrževal.

Csáktornyaisko zbiranje još sada za spomenek vrednu stvar čini tak vu našem zbirnom kotaru, kak vu ablegatskih krugovah. Zebrani ablegat gospodin Filipich Lajos je jako dobro primljeni bil vu orsačkoj hiži. Kada je predsednik orsačkog spravišća prečital da je vu csáktornyaiskim zbirnim kotaru Filipich Lajos zebrani iz Kosuthove stranke, koja stranka je nejveksa su uzduševno zakriknuli ablegati:

«Eljen Filipich!»

Novi ablegat se je jako dopal vu Budapešti.

Buna vu Ruskoj.

Krv na sve strani!

Kratki čas je posluvala ruska »duma« (državni zbor). Sada pak je napravil car — batjuška najhujši zločin i razpustil je dumu. Objednim je odstupil i ministarski predsed-

nik Goremkin. Car je vun dal inifest, tojest poziv, vu kojim svoju nakanu raztolnačuje. Buna je velika. Vlada je zaprla sve vodje velikašov i puntarov, kak takaj težakov, skup je potegnula vojsku, zaplenila je vnoqe novine, ali zato se ravno najveksa nezadovoljnost pojavlja med soldati. Isti oni soldati koji su vu dvoru carovim, su se proti stavili. Muži se zdizeju i buniju po celim orsagu zažigaju grade i zahtevaju zemlje. — Caru su poslali pismo da naj za četiri dni otide iz orsaga jer drugač bude mrtev. Takajse Pobjedonoscevu, koj je predsednik svetoga sinoda ruske vere i koj davlje bude navuke caru su puntari takaj na smrt odsudili i to su mu na znanje dali, kak takaj, da budu sud na matoma zvršili nad njim.

Med soldati koji sa bunom držiju i med carskom vojskom je vu Sveaborgu bitka vudrila vun vu četvrtak. Svi mlajši oficieri su k puntarom stupili. Vezda već kak 600 mrtvih broji bitka. Još pod jednim traje strelanje tak iz jedne kak iz druge strane.

Blizu Homel bauhofa su puntari navatili na jednoga osobnoga cuga, mašinistu su zaklali i 50 jezer korun porobili iz cuga.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kolendar.** Augustuš 6 Pondeljek, Preobraženje Jezuša. — 7. Tork, Kajetan — 8. Sreda, Cirjak mučenik — 9. Četvrtak, Roman mučenik — 10. Petek, Lovrenc mučenik. — 11. Subota, Tiborijus mučenik. — 12. nedelja, Klara devica. Evangelium ove nedelje je od dreju človekov, koji su vu cirkvu išli. — Zadoji fertalj meseca je 12-ga. ob 3 vuri 47 minuti vu jutro. Prošćenje bude na Lovtencovo vu Rackaniži. — Vreme bude lepo.

— **Nesreča na željeznici.** Na légradskim bauhofu se je smrtna nesreča pripetila. Golubics Imre iz Légrada željeznički težak je prošloga meseca 23-ga tak nesrečno došel med pufera da suga ovi na smrt združnuli. Golubics je taki vumrl. Iztraga teče zbog toga, da jeli je gdo drugi kriv njegovoj smrti, ili je sam postal žrtvom svoje nepazljivosti.

— **Samoubojstvo.** Domjan Alajos iz Drávavásárhelja snajder se je prošloga meseca 25-ga vu Jarušici na jednu divju jabuku obesil. Obesenoga človeka je Szudec

Mihály stukar zel vu pamet, ali onda mu je telo već mrzlo bilo, Njegovoga čina zrok je nepoznat.

— **Priznanje Csáricsu.** Vu Erfurtu, koj je tak rekuč varaš vrtlarije, su iz celoga sveta vrtlari imali izložbu, na kojoj se je i to ustanovilo kak kakvu formu se moraju drevja odgajati. Na ovoj izložbi njih je 120 bilo delnikov i iz ovih je 8 bilo nagradjeni. Med temi osmimi je jedini magyarski vrtlar Csarics Adolf ravnatelj varaškog sadovnjaka vu Győru dobil priznanu diplomu. Csarics jr naš medjimurec i imanja ima vu gornjem Medjimurju, sa njegovom vrtlarijom je ne samo Győru i Medjimurju nego i celoj domovini lepi glas priskrbel.

— **Vumerl je.** Fehér Lajos apothekar vu Bia varašu je živlusa 27-ga vu 32 letnoj dobi svojeqa života vumrl. Pokojnoga su juliuša 29-ga po poldan pokopali. Pokojni ima razširjenu rodbinu vu Csáktornya varaš, koji tuguju za njim. Naj počiva vu miru!

— **Šintarski sluga.** — more biti pošten i more biti nepošten. Csáktornyaiski šintar je takaj jednoga slugu imal, za Korpar Izidora su ga zvali. Ovaj sluga si je vnoqe primišlaval, kak bi on do nekakvih penez došel i onak malo po gospodski živel. Na hitro mu je vu pamet opalo i kvitancije je napravil na gazdovo ime pak je vu Csáktornyu spobral svu plaću za šekrete pucanje. Sa dobljenimi penezi niti nije išel dimo nego je počel peneze pohasnovati vu krčmi. Tak su ga onda zandari vu krčmi prijeli kada ga je već gazda javil. Iz penezah je malo dobil gazda nazad.

— **Hotel je Muru preplaviti.** Julijuša 31-ga ob 3 vuri po poldan Bozsics Pál, Tersztenyák András iz Bottornye, Lipovics József i Krajacsics Mihály iz Ferenczfalve su se kupali vu Muri i iz desne obale su prek išli na levu gde je Krajacsics vrbovo šibje bral, a ovi ostali su se kupali. Kada je Krajacsics nazaj došel sa šibjom je on i Bozsics na čunu otišel prek a oštali dva su pak čekali na čun, dok drugoč dojde prek. Ali Tersztenyák se je kuražil i rekel je da on preplavi Muru. Do sredine vode je došel, tu ga je silna voda zmotala i akoprem na kričanje su se za njim žurili na čunu ipak se je vtopil i od onda ga nemoreju najsti.

vriedi. Ali iz koncepta se ipak vidi više milosrdni samaritanac nego pravedni sudac!»

Obodva, i samaritanac i sudac stoje pred vašem Veličanstvom i dižu svoj glas za dotrgnuće te prokletstva vriedne procedure! — Na stran timzastarelim bezrazumnim sistemom čoviečanske surovosti. Novo vri me neka bobru novinu donese. Eto-ov hip će jakim glasom zvon objaviti dvanajstu uru i»

U to poslužnik stupi u sobu i najavi kneza Kaunitza, koj zatim dubokim naklonom u sobu i pred kraljicu stupi:

«U pravo vrijeme ste došel dragi Kaunitz» — veli Marija Terezija — »baš mi Sonnenfels preporuča dotrgnutje »torture«, a sad bi ja hotela čuti i vaše mnjenje, knez. Za to sam vas tako kasno pozvala k sebi. Valjda ste Sonnenfelsovu kritiku pročitali?»

«Jesam, Veličanstvo, — i posve se slažem snjim!» — veli Kaunitz.

«Ah, gledaj, gledaj» — veli kraljica — »dakle stoje u toj stvari dvojica u dogovoru pred menom. Znajte Kaunitz, da moje srdce neželj drugo, nego vašem zahtievom udovo-

ljiti i je izpuniti, ali ja čutim u sebi, da vrijeme i okolnosti nisu još ktomu dozrijele.»

«Vaše Veličanstvo!» — krikne Sonnenfels oduševljeno — »svako vrijeme je prikladno za očitu nepravdu odstraniti. Svako vrijeme je prikladno na hasen puka dobro činili, pravednost i milost dieliti. Neka se samo Vaše Veličanstvo izvoli sietiti onih nedužno mučenih — (pri tom spukne iz žepa arkuša, na kojem su takovi iz posljednjih vremenah bili popisani) evo imena tih nesretnih i onih sudcov draznemi lubanjami i praznemi srdbi, koji nisu imali vuha za javkanje nedužno mučenih. Šve više i više su dali oblužene — pače krivooptužene mučiti, čim su svi više svoju nedužnost zaklinjali. Dapače su nekoji pod mučenjem i izdahnuli svoju dušu nekrivi i nedužni. Molim, neka bi Vaše Veličanstvo ovim činom, dotrgnutjem »torture«, svojemu puku izvolilo dati dar za novu godinu, najliepsi i najčoviečniji dar, kaj samo more biti!»

Marija Terezija sa na to zamišljena po sobi gore dole prošee, zatim stane opet k

pisačemu stolu te pričme premetati med pismi, dočim se Sonnenfels obrne k Kaunitzu te mu, kakti ga bodreč na kuražu, nekoliko krat namigne. Kad je nekoja pisma bez potrebe na stolu premetala — opako zadubljena, promišljavajuća, digne glavu i pogled joj padne na državnog kancelara Kaunitza.

«No, knez,» — veli mu — »Vi nikaj negovorite? Dosad sam samo čula Sonnenfelsovo mnjenje. Ja sam u toj stvari znatiželjna čuti i vaše mnjenje!» —

«Vaše Veličanstvo» — odgovori knez — »Ono, kaj je državni savietnik Sonnenfels govoril, je i moje podpuno mnjenje, moje osviedočenje i moja prošnja. On je govoril, a kaj ja Vašema Veličanstvu uslied njegovog govora imam predložiti, je samo jeka njegovog govora, t. j. ono isto!»

Kraljica se sedne u svoj naslonjač i vupre oči u arkuš, na kojem su bila popisana imena nedužno mučenih. Sonnenfels je odmah u sebi sudil, kaj to kraljičino promišljanje arkuša znači, pak odvažno stane korak napred pred kraljicu, prigne kolieno pred njom i reče: »Justitia clementia« (pra-

— **Ogenj.** Korent Pavla iz Zalaujavara skedenj se je prošloga meseca 30-ga vužgal sa stalom skup je zgorel. Na nahižu je vno-go zrnja i drugih sredstvih bilo ovo je ta-kaj sve zgorelo. Kvar je do 400 korun. As-sekulerano je nikaj ne bio. Ognja su brš-čas mala deca zročila, koja su se sa šibi-cami igrala.

— **Zaklala** ga je žganica. Šator Jó-zsef kovač iz Sümega je veliki pijanec bil i osobito žganicu je ljubil. To ga je čisto na nikaj delo tak, da je pod zadnje vreme negda-negda i pamet zgubil. Vu pijanščini je zgrabil i sekiriu i svakomu se je grozil, da ga zakole. Prošloga meseca 17-ga je ta-kaj pijan bil i neje išel vu sobu spat. Kada je vu zorju mati njegova išla vu kuhnju, prestrašeno je videla, da njemi sin na čepu obešeni visi, Telo mu je još toplo bilo, a'i je već vumrl. Nesrečnoga 45 ljet staroga človeka je žganica peljala vu smrt.

— **Svadljivi par.** Schvarc Istvan iz Legrada se je sa svojom ženom posvadił. Med svadjom je žena zgrabila nož i tak je spikala muža, da se ovaj sada sa smrtjom bori. Proti ženi su podigli izragu.

— **Svadja.** Vu krčmi Šostarics Dani-ela vu Gáborvölgyu su se zabavljali Leva-csics Elek. Loczén András, Zsibok Ferencz i Sterman Lőrincz. Prama kraju je tak dobra volja bila, da su pijanci nad oblok kame-nje vun metali a pollam su oružje zeli vu ruke i poleg Golenkove hiže su čekali, gdo bude prvi išel onud, da ga naglodaju. No-vak Janos i ovoga žena, pak Golub Istvan su bili te srečni koji su onud išli. Pijanci su Novakovu ženu vudrili ali nato je Novak tak vudril Locena, da ov vezda na postelji mora ležati od dobljene rane.

— **»Amerika«** se bude na aredu dala. Kak med denešnjimi oglasi našega lista moreju čitati naši poštuveni čitatelji, ben-kovska krčma tak zvana Amerika, bude se ovoga meseca 19-ga po poldan ob 4 vuri na arendu davala na tri ljeta. Krčma ne dalko od kisszabadoiskog banhofa stoji med orsačkim putom i željeznicom.

— **Sadovnjak vu Győru.** Pred 6

ljeti je Győr varaš odredil, da-sadovnjak u-temelji. Imel je varaš takvu zemlju, koja je za nikaj ne bila, pesnati brežuljki su stali na njoj i nikakvo silje nije hotelo rasti na toj zemlji. Iz te zemlje je varaš 16 katas-terskih mekotah dal za sadovnjak. Pak evo gde prije nikaj nije hotelo rasti, tam sada glasoviti sadovnjak stoji. Ovoga sadovnjaka hodiju gledat već iz celoga orsaga, lani ga je pregledal Molnar Istvan ministarski sav-jetnik i onaj je takaj vu najvešoj meri za-dovoljen bil sa Győr varaškim sadovnjakom.

— Pak gdo je ovoga sadovnjaka na tak glasovitim činil? To moreno već vu deneš-njim broju čitati. Csarics Adolf, medjimur-ski sin, kojega je pred šest ljeti Győr varaš zel za ravnateljja sadovnjaka. Csarics je sa redkom marljivostjom iz pustare takov sa-dovnjak napravil, koj je ne samo doma ne-go i vu stranjkih zemljah glasoviti. Pak to je napravil Csarics onda, kada su mu od kraja nekogi varaščani vno-go neprilikah de-lali, koji nesu razmeli i oni su ga hoteli vuciti. Ali on je to sve preobladal i posluval poleg svojega znanja.

Csarics Adolf je medjimurskoga otca sin, otec mu je kasser bil vu čsáktornyais-kim poreznim uredu i takaj jako dober vrt-lar. Csarics ima imanje vu Végfalvi, gde njegov brat Sandor vodi vrtlariju, takajše jako znanstveno. Mi medjimurci moreno gizdavi biti sa Csaricsom jednim s drugim koji sa svojom vrtlarskom znanostjom do-ber glas činiju našoj domovini magjarskoj.

— **Koji imaju žrebca** za orsačku stran za prodati, to moreji javiti do augus-tuša 10-ga. Minister poljodelskih poslov je poziv dal vun, da od tri i po osam ljetah stari žrebci se nutri prijaviju i da se nji-hova cena javi od 165 centimetrov nižeši žrebci se samo onda naj javiju, ako su iz- van redno izvrstne fajte. Cena se takaj ima javiti. Cena bude taki izplaćena.

— **Vumrli su od gobah.** Vu Alsó-Szemeréd občini je jedna familija vumrla od gobah. Otec i mati su već vumrli od gobah. Otec i mati su već vumrli a jedna

vednost milost) »je rečenica moje uzvišene cesarice. Ah, neka izvoli vaše veličanstvo, da ta rečenica još danas istinom postane! Neka dopusti, da nesretnike, Vašeg Veličan-stva milost zagrije i kak sunce prosvieti. Neka dostoji Vaše Veličanstvo prvi dan nastupljujuće godine 1776, najznamenitijim danom, za Vaš po Bogu Vam poviereni puk, načiniti. Za kratko vrijeme će sve bečke ure dvanajst ob pol noći tući i starog će lieta nestati. Neka Vaše Veličanstvo dopusti, da i sa svim strašnim, svimi strahotami zajed-no u bezduo opadne, a mlado da nam do-nese: Justitiam et clementiam!»

»Ja ću si to još promisliti — — »veli Marija Terezija.

»Srdce Vašeg Veličanstva je već to sve promislilo. Oh, na stran, samo na stran stum prokletom »Torturom«, koja je samo uzrokom suzah, javkanja i zdvojenja» — veli strastveno Sonnenfels.

U to počmu ure po Beču jedna za dru-gom dvanajst tući. Novo lieto je nastupilo! Marija Terezija se sa svog naslonjača digne, prekriži se te uzme pismo, koje joj je dr-žavni savjetnik pružal i veli: »Sonnenfels, vi imate pravo — Vaša prošnja je izpu-njena.» —

»Vruća hvala Vašemu Veličanstvu u kam milijunah — u ime celog čoviečanst-

va!» — veli Sonnenfels i kušne joj rub oprave. — Kaunitz se duboko nakloni, za-tim uzme pero u ruke i piše već po kra-ljici podpisano: »Prvim danom Jan. 1776. je »Tortura« za uvijek dokinuta.»

»Hvala Vašemu Veličanstvu!» — veli Kaunitz — »ali sada hajde odmah u štam-pariju Trattnerovu!»

Cesarica je znakom ruke odpusti i oni ode. — Kaunitz se odvoze u svoju palaču, a Sonnenfels izravem k štamparu Trattneru na »am Graben.« a kad je u jutro četiri ure bilo, već su po svih vuglih i znameni-tijih kućah bili pribiti veliki plakati, a u o-sam sati već su se pri svakom takovom plakatu znatiželjni sakupljali i čitali.

»Mi Marija Terezija božjom milosti rim-ska cesarica, kraljica Hungariae, Dalmatiae, Slavoniae e. t. c. — e. t. c. — milostivo dajemo na znanje svim oblastim i svim podložnikom Našim, da se u naših ces. kr. nasljednih državah 1-im Januarom 1776 »Tortura« da sva viemena dokida, te se ima kakti već neobstojeć smatrati. —

Dano u našem gradu Beču 31-ga D.-cembra 1775 Našeg vladanja u trideset i petoj godini. Maria Terezia m. p.«

Em. Kollay.

14 ljet stara puca vu špitalu vumira. Gobe je 63 ljet star otec nabral.

— **Regruti.** Sada 1-ga augusta su išli nutri regruti. Vnogi su se plakali, vnogi su sa lehkom dušom išli nuter. Med njimi je i takov bil, koj je jedinu mater ostavil do-ma i plakal se, gdo bude njegovu mater zadržaval. Od čsáktornyaiskih ulanerov su stari soldati ovoga meseca 4-ga otišli dimo. Ognjogasna banda njih sa muzikom sprevo-dila na banhof.

— **Sto dece je zaklala.** Englezke novine pišeju da su vu afrikanskim Koby varašu strašnom ubojstvu došli na sled. Jedna žena je više kak sto dece zaklala. Sumnja je tak došla na nju, da je jedno dete zginulo, kojega mrtvo telo su potli vu jednoj mlaki našli. Kada su mlaku presu-sili još petdeset dece kosti su našli. Žena, koju su prijeli je rekla, da još vno-go drugih ženah zna, koje su takaj decu uništile.

— **Čmele su konje zaklale.** Vu jed-nim českim selu vu Lembergu je občins-kog navučitelja jeden koš čmele pustil, koje su na ravno onud iduće dva konje sele Konje su tak spikale, da su taki poginuli, a kućiš nekakov Haggenmüller zvani je takajše tak spikani, da sada med življenjem i smrt-jom lebdi.

Gospodarstvo.

Gda nije dobro gnoja raztepsti.

V zimi gda gnoja vozimo na zemlju, ako ona zemlja koju želimo pognojiti visi ali pak ravno je i strmna, nije dobro gnoja odmah raztepsti, ar protuletno snežno ta-lenje i deždj gnoja bolsu stran zapere s ce-di se vu nižeše ležece strani i tam buje kr-pe na staneju, dok po višeši strani samo jako slab i zoprani slamnati gnoj ostane. Nego zlo včini takov gospodar takaj, koj najmre ravno ne raztepe po takvih zemljah gnoja, nego ga vu kupci ostavi, po takvim onda nastaneju one krasne buje krpe, koje gospodara njegovoj neznanosti ali nemarno-sti zroka nazveščaju. Na oni zemljah, gde je gnoj do protuletja vu kupci stojal, samo buje krpnata mesta dobile su svišuđu hranu, zemlje pako ove druge strani nikaj. Vu takvem dogodjaju gnoja jeden i pol metra visoko iz slamom dobro okolo vu vekši kup treba je skup spraviti na kraj zemlje i sa-mo na protuletje rzvoziti, kada odmah se ima raztepsti i preorati.

— Nego nit po ravnoj zemlji ne raz- tepimo gnoja, ako zemlja nije dobro zmrz-njena i ako obilno hoćemo gnojiti iz slam-natim gnojom. Na debelo pod raztepenim gnojom zmrzlavica ne pusti vu se prhnje-noga gnoja njegovu dobrotu, zemlja se nem-re včakati, na protuletje dugo ostane vlaž-na, kesno dojde pod delo i onda se gnoj dobro mora podorati. Prhnatoga gnoja med-jutim vu takvim slučaju moći je taki raz- tepsti takaj ako se zemlja ve prve odmr-zla, Vsiak je najbolje, da onakov gospodar včini naj spametnije, koj v jesen zvozi svo-jega gnoja vun i v jesen podorie takaj. Njegova zemlja prkheša bude na protuletje i gnoj bude vno-go više hasnil, jer se bolje rasipava i kaj je glavno, osobito pri ranim bilju, ako ne dospe plug vu zemlju sprotu- letja. Koj v jesen ne orje ne gnoji, nego sprotuletja vozi gnoja na strnišće i podora- va, takov vu vezdašnim vremenu si nezas- luži da ga za gazdu zoveju.

Gabona árak. — Ciena žitka

mmázsa.	1 m-cent.	kor fil.
Buza	Pšenica	13.00—
Rozs	Hrž	10.80—
Árpa	Ječmen	11.50—
Zab	Zob	12.50—
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.50—
Fehér bab uj	Grah beli	16.00—
Sárga „ „	„ žuti	13.00—
Vegyes „ „	„ zrnčan	12.50—
Kendermag	Konoplano seme	18.00—
Lenmag	Len	20.00—
Tökmag	Koščice	16.00—
Bükköny	Grahorka	12.00—

Egy jó erkölcsű fiú

tanulónak

felvétetik

LISZT és BRODNYAK
vegyeskereskedésében, STRIDÓN.

Jednoga poštenoga dečaka za

naučnika

(inoša) išče

LISZT i BRODNYAK

štacunar vu STRIDÓ. 771

3092 tk. 906. Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Tamás János perlaki ügyvéd és tsainak — Ladasics János, Ladasics Ferenc és Ladasics Franciska férj. Blazsona Andrásné muraszerdahelyi lakosok elleni végrehajtási ügyében 266 k. 66 f. tőke, ennek 1906. évi május hó 1-ső napjától járó 6% kamatai 76 k. 65 f. eddigi 17 k. 80 f. első árverési kérvényi költség, illetve 96 k. 60 f. tőke s jár. kielégítése végett, illetve a késed. ár. vevők ellen elrend. visszárv. folytán a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbiróság területén fekvő muraszerdahelyi 73 sztkvben fogl. I 86 hrsz. 75 népsorsz. ház, udvar és gyümölcsös kertnek Ladasics János, Ladasics Ferenc és Ladasics Franciska ifj. Blazsona Andrásné nevén álló negyed része az özv. Ladasics Andrásné sz. Neumann Katalin jav. bekebl. holtiglani haszonélv. szolg. jog érintetlen hagyása mellett 122 k., a muraszerdahelyi 2128 sztkvben I 1353/a hrsz. szántó Medj doli, 1373/a hrsz. kert Medj doli, 1376/c nrsz. szántó és erdő Medj doli, 1378/a hrsz. rét Medj doli és 540/a 12 hrsz. szántó (a sila) ing. egészben és együttesen az özv. Ladasics Andrásné jav. bekebl. szolgalmi jognak érintetlen hagyása mellett 546 k. kikiáltási árban, mint becsárban az

1906. évi aug. hó 21 napjának délelőtti 10 órája

Muraszerdahelyi község házában hivatalból megtartandó árverésen a becsáron alul is eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a tenni kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Perlak, 1906. július 14.

768

Kovald Péter és Fia

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ez által módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Selinger Gizella

női divat üzlet Csáktornya

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök diszítő- és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végárny, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérművek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

Kovald Péter és fia cég.

762 4—5

Hrastovi lagvi,

vu svakoj velikoči do 70 hektolitrov
se moreju dobiti pri

Alexu Breyer i Sinu
vu Križevci (Hrvatska).

Cěna je od 6 korun pri 100 litrov
i dalje.

Lagve moreju poštuвани kupci vu Križevci
prek zeti.

706 3—13

Hirdetmény.

Benkovecz községben az országot és
vasut között fekvő

„Amerika” nevű vendéglőt

a társulat **augusztus 19-én délután 4 órakor** a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen **három következő évre** bérbe fogja adni.

Benkovecen, 1906. augusztus 1-én.

Tarandek István.

társulati tag.

769 1—1

Oglas.

Vu Benkoveci med orsačkim i železničkom cestom ležeću

„Amerika” zvanu krčmu

bude družtvo **19-ga augustuša popoldan ób 4-ti vuri** na licu mesta putem javne licitacije **na tri sledeće leta** iz arenda van davalo.

Vu Benkovec, 1-ga augustuša 1906.

Tarandek Štefan.

družtveni član.

•Zacherlin•, haj' mindenható,
Szólt fontorkodón a tanító.
Kíméletet nem ismerve,
Pusztít a lakásbűn szerte.

Nem menekül rovar egyse,
Ha szagolja, el van veszve.
Hamisítás ki van zárva.
Könnyű ám ismerni rája.

Mert Zacherlin csupan az jó,
Melynek burka üvegflaskó.
S ez a flaskó ott kapható,
Ahol e plakát látható.

922 2-2

Két darab, tenyészigazolvánnyal
ellátott, teljesen kifejlődött, fiatal

Yorkshirei sertéskan

(tisza faj) eladó. Ára darabon-
ként **100 korona.**

Kramarics Viktor
PERLAK.

766 2-*

Hirdetések

felvétetnek e lap
kiadóhivatalában

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű kö-
zönség becses tudomására hozni, hogy

köszén raktárt

létesítettünk.
Többfajta köszenet kicsinyben és
nagyban a legjutányosabban szol-
gáltatunk ki. Vidéki vevőknek igen
mérsékelt áron házhoz szállíthatjuk.

Teljes tisztelettel

Löbl Mór és Fia Csáktornya.